

GEMEENTE BOEKEL

Nummer 2020/46

MEMO

Aan : De raads- en burgerleden

Van : College van Burgemeester en Wethouders

Betreft: : Jaarrapportage 2019 gespecialiseerde Jeugdhulp regio Noordoost Brabant

Datum : 27 oktober 2020

Geachte raads- en burgerleden,

Graag informeren wij u over de jaarrapportage 2019 gespecialiseerde Jeugdhulp. Jaarlijks levert de Regionale Inkooporganisatie (RIOZ) een jaarrapportage gespecialiseerde Jeugdhulp op met daarin de resultaten en ontwikkelingen op het gebied van zorggebruik in de regio Noordoost Brabant. Het RIOZ voert voor de regio de inkoop en het contractmanagement van de taken voor Jeugdhulp uit. De afspraken zijn vastgelegd in de Centrumregeling Jeugdhulp. Het transformatieproject kent een eigen monitorings- en verantwoordingscyclus waardoor deze resultaten niet in de jaarrapportage zijn opgenomen. Wel is er een relatie tussen de opbouw in het transformatieproject en de afbouw van verblijf in de inkoop door het RIOZ. In deze memo worden de meest opvallende zaken uitgelicht en worden waar mogelijk gevalideerde aantallen weergegeven, zoals deze uit het GGK (Gemeentelijk Gegevens Knooppunt) berichtenverkeer voortkomen.

Wat zien we in 2019?

- *Ontwikkeling in het zorglandschap*

Vanuit het beleidsplan Jeugdhulp zetten we in via *Actielijn 5* op Inkoop gespecialiseerde jeugdhulp en transformatie zorglandschap.

In 2019 zien we een verschuiving van verblijf zwaar naar verblijf licht en zonder verblijf (ambulant). Dit is in lijn met de gewenste ontwikkeling waarbij meer jeugdigen thuis wonen of in een gezinsgerichte setting of pleegzorg. Hierbij is de stijging van pleegzorg en verblijf licht (respijtzorg) een logisch gevolg. In 2019 kunnen we dit niet alleen aan de transformatieopgaven toeschrijven, slechts een klein gedeelte van de alternatieve trajecten uit de transformatieopgaven is in 2019 ingezet. Het is wel aannemelijk dat de bredere transformatiebeweging en de continue dialoog met aanbieders en toegang hierover, bijdragen aan deze ontwikkeling en aan de ontwikkeling van alternatieven.

In 2020 kunnen we pas bij realisatie conclusies trekken of deze beweging samen met de gerealiseerde transformatie opgaven heeft geleid tot een verdere stabilisatie of daling van het gebruik van verblijf zwaar

- *Aantal jeugdigen*

De gemeente Boekel heeft in 2019 2197 jeugdigen in de leeftijd van 0 t/m 17 jaar, waarvan 9,6 % jeugdhulp ontvangt. Het gemiddeld percentueel aantal jeugdigen met jeugdhulp was in 2019 in Nederland volgens het CBS 12,2 % (waarstaatjegemeente.nl).

Het gemiddelde van de regio Noordoost Brabant ligt daar met 11,6 % iets onder. Het aandeel van de gemeente Boekel met 9,6 % is dus positief.

- **Gecontracteerd aanbod gespecialiseerde jeugdhulp in zorg in natura (ZIN)**

In 2019 is er ten opzichte van 2018 in aantallen 6,4 % meer volume ingekocht op zorg zonder verblijf en 26,5 % meer volume ingekocht op zorg met verblijf licht. Deze beweging is in lijn met de inkoopopdracht om verblijf zwaar af te bouwen (10,5 % minder ingekocht) en de beweging naar lichtere hulpvormen te maken (transformatieproject). Er is ruimschoots binnen de kaders ZIN ingekocht. Uit de cijfers in het rapport is af te lezen dat jeugdhulp zonder verblijf in tegenstelling tot de verwachting licht is afgenomen. Verblijf licht is meer dan verwacht toegenomen. Hierdoor is er sprake van overproductie ten opzichte van het gecontracteerd aanbod. Voor verblijf zwaar geldt het tegenovergestelde en is sprake van forse onderproductie. Meer dan verwacht, mogelijk door de ingezette transformatiebeweging. In onderstaande tabel 1 zijn het aantal cliënten per gemeente per zorgcategorie weergegeven.

In de gemeente Boekel is hetzelfde beeld te zien als regionaal wordt gezien. Voor zorg zonder verblijf is er een lichte toename van 175 jeugdigen in 2018 naar 189 jeugdigen in 2019. Bij pleegzorg is een flinke stijging te zien in het aantal zorgdagen, namelijk van 1.014 dagen naar 1.679 dagen. Ook in Boekel is zorg met verblijf zwaar flink afgenomen van 11 jeugdigen in 2018 naar 4 jeugdigen in 2019.

Hoofd-/subcategorie	Bernheze	Boekel	Boxmeer	Boxtel	Cuijk	Grave	Haaren	5-Hertogenbosch	Landerd	Meerijst	Mill en Sint Hubert	Oss	Sint Anthonis	Sint-Michielsg estel	Uden	Vught	Totaal
Zonder verblijf	635	189	790	839	596	298	272	3.751	347	1.700	280	2.221	240	698	989	669	14.514
Met verblijf pleegzorg	5.077	1.679	5.225	6.141	5.256	4.309	2.709	39.523	1.672	14.365	1.920	31.444	3.345	6.394	13.250	4.770	147.079
Verblijf licht logeren	11	-	24	6	12	5	2	30	13	24	9	37	3	8	17	6	207
Verblijf licht gezinshuizen	4	1	5	2	6	11	-	72	11	14	4	39	1	4	11	7	192
Met verblijf zwaar	22	4	9	47	8	9	5	122	21	47	2	80	3	11	31	4	425
Gecertificeerde instellingen JB/JR	56	17	55	70	57	33	16	354	34	127	29	249	18	43	92	33	1.280

Tabel 1: Totaal aantal cliënten per gemeente per zorgcategorie 2019

- **Maatwerk**

Het is sinds 2018 mogelijk om na advies van het overleg passende hulp (OPH) als lokale gemeente in de regio Noordoost Brabant te verzoeken tot een maatwerkafspraken. Dit gebeurt wanneer jeugdhulp nodig is die regionaal niet ingekocht/gecontracteerd is.

Wat opvalt is dat het aantal opdrachtbevestigingen maatwerk in 2019 ten opzichte van 2018 is toegenomen met 84 % en dat de financiële omvang van maatwerk toekenningen met 49 % is toegenomen. Voor de gemeente Boekel is er een forse toename van het maatwerk met betrekking tot de financiële omvang van 673 % ten opzichte van 2018. Dit heeft te maken met een stijging van het aantal jeugdigen die in 2019 maatwerk ontvingen, namelijk 7 jeugdigen ten opzichte van 2 jeugdigen in 2018. Ook is er een kostenstijging te zien in 2019. De gemiddelde trajectprijs in 2018 was € 9.547,- en in 2019 was dit € 21.097,-. Deze stijging vraagt om een nadere analyse op de producten die nu via maatwerk worden ingezet.

Vanaf 2021 is er een nieuwe vorm van het inkopen van jeugdhulp waarbij onder andere gewerkt zal worden met een nieuw productenboek. De producten zijn de bouwstenen voor individuele arrangementen passend bij de hulpvraag van de jeugdigen. Door het werken met arrangementen is het mogelijk om een dekkend aanbod van specialistische jeugdhulp te hebben en is de verwachting dat maatwerk weinig tot niet zal worden ingezet.

- **Jeugdbescherming en Jeugdreclassering**

Voor de wettelijke taken, de uit te voeren maatregelen jeugdbescherming en jeugdreclassering (JB/JR) en de inzet van het Landelijk Expertiseteam (LET), zijn drie gecertificeerde instellingen (GI's) gecontracteerd op basis van een lumpsum contract. Het aantal onder-toezicht-stelling (OTS) dat langer dan een jaar doorloopt, neemt toe. De doorstroom van OTS-en na een jaar is minder goed. Bedoeling is dat een OTS zoveel mogelijk na maximaal 1 jaar afgesloten wordt. Als dat niet lukt zegt dat wellicht iets over de samenwerking of overdracht naar lokale teams, beschikbare (specialistische) jeugdhulp of uitvoering en realisatie van een traject.

In de gemeente Boekel hadden we in het jaar 2019 10 indicaties OTS van maximaal 1 jaar en 29 indicaties OTS van 2 jaar of langer.

In dit verband zijn we bezig met de volgende zaken:

- Sturen op kwaliteit werk GI's samen met andere Brabantse regio's. Door die samenwerking/bundeling van krachten hebben we méér impact en kunnen we meer invloed uitoefenen op beleid en praktijk van grote en deels landelijk werkende GI's;
- OTS zoveel mogelijk binnen een jaar afsluiten kan alléén als verantwoord overgedragen kan worden naar lokale teams. Dat is nog niet altijd optimaal. We blijven daarom inzetten op verbetering van de samenwerking en afstemming tussen GI's en lokale teams.

▪ *Jeugdzorgplus*

Jeugdzorgplus is een vorm van gesloten jeugdhulp waarvoor een machtiging van de rechter nodig is. Het aantal benutte zorgdagen voor de regio Noordoost Brabant is met 18 % afgenomen ten opzichte van 2018. Het aantal voogdijmaatregelen laat ook een dalende ontwikkeling zien. Het voorgaande is van invloed op het financieel resultaat, er is namelijk meer begroot dan uitgegeven. Er wordt ingezet op de inkoop 2021 met contracten en afspraken met aanbieders waar onze voornemens in kunnen landen. We werken aan verbetering van de kwaliteit en verkorting van de opnameduur. Vooral de samenwerking met GGZ heeft speciale aandacht. Op dit moment hebben we in Boekel geen jeugdigen in de gesloten jeugdzorg wat een positief beeld geeft over de ingezette jeugdhulptrajecten en in lijn is met de beweging naar lichtere hulpvormen.

▪ *Landelijk Transitie Arrangement (LTA)*

Zeer specialistische hulp en hulp die weinig voorkomt worden landelijk ingekocht door de VNG in het kader van het Landelijke Transitie Arrangement (LTA). Dit om te borgen dat deze zorg beschikbaar is en blijft. Er is in 2019 een lichte stijging te zien van het aantal unieke jeugdigen dat verwezen is naar LTA. Wat opvalt is dat het meest verwezen wordt naar LTA door huisartsen en medisch specialisten. Het streven is om de inzet van LTA terug te dringen en waar mogelijk passend aanbod te borgen binnen de regio. Er wordt onderzocht waardoor het aantal verwijzingen naar LTA is toegenomen. De samenwerking met de verwijzers wordt als een mogelijke oorzaak gezien. In 2019 waren er negen jeugdigen in Boekel die gebruik maakten van LTA-zorg. Op dit moment is er maar één jeugdige die gebruik maakt van LTA-zorg. De belangrijkste reden hiervoor is, is dat we een goede samenwerking hebben met de huisartsen. Elk jaar hebben we meerdere overleggen met hen waar onder andere dit onderwerp besproken wordt.

Wat heeft de jeugdhulp gekost in 2019?

Voor de hele regio Noordoost Brabant was er voor de zorgkosten in 2019 een bedrag begroot van € 126.644.218,-. Het definitief resultaat is € 126.743.506,- wat een tekort betekent van € 99.288,-.

Gemeente Boekel

In onderstaande tabel 2 is het financieel beeld van de gemeente Boekel weergegeven ten aanzien van de totale regionale inleg Jeugdhulp.

	Begroot 2019	Definitief resultaat	Vershil t.o.v. begroot
Inleg 2019	€ 1.340.000	€ 1.337.331	€ 2.669
Uitvoeringskosten	€ 38.500	€ 38.215	€ 285

Tabel 2: Totaal regionale inleg Jeugdhulp

Toekomst

Het aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt neemt niet toe, maar de complexiteit wel. De openeindregeling brengt risico's met zich mee. De komende tijd willen we dan ook nog meer grip gaan krijgen op de jeugdhulp en daarmee op de kostenbeheersing. De volgende zaken moeten hier aan bij gaan dragen:

- Begin 2020 zijn we gestart met het inzetten van een jeugdconsulent in het Dorpsteam, de toegangspoort tot specialistische jeugdhulp;
- Ook is er een preventiewerker gestart. We willen in de toekomst ook meer gaan inzetten en investeren op preventie;
- We willen de toegang tot zorg (Dorpsteam) gaan versterken en hierbij integraal gaan werken. Waarbij professionals samenwerken vanuit verschillende regelingen en disciplines en waar nodig over de grenzen van het Sociaal Domein heen;
- Intern zijn we bezig met het opzetten van een monitorrapportage Sociaal Domein Breed;
- Overleggen met de huisartsen over onder andere doorverwijzingen naar jeugdhulp;
- Strakker sturen op PGB vaardigheid en kwaliteit;
- Samenwerking met het onderwijs versterken;
- Nieuwe vorm van inkopen van jeugdhulp waarbij maximale lokale invloed aanwezig is door het werken in de driehoek (jeugdige, aanbieder, verwijzer) en het bepalen van het volume van de jeugdhulp bij het Dorpsteam ligt.

Met vriendelijke groet,

College van Burgemeester en Wethouders